

LIBRETTO

Café De Verlossing

SILBERSEE

PROLOOG

(Na de preek in het hoogkoor klinkt een stem. Het publiek wordt gevraagd op de tribune plaats te nemen.)

Dood

nog een drankje
nog een hapje
zie de mens
die stopt zich vol nog in het aanschijn van de dood
die stapt een kerk in en denkt
valt hier nog wat te knagen?
is d'r hier nog een druppeltje roes te krijg?
er was een tijd dat men hier kwam voor vervulling van geestelijke aard
niet om het lijf te vullen
er was een tijd dat men het huis van god betrad met een greintje eerbied
in de schaduw van de eeuwigheid
een tijd dat men het lijden aanvaardde
maar nee nee
we hebben de kerken verkocht
en tot kroegen omgebouwd
de geest is hier nog enkel vloeibaar te ontvangen
nu komt u hier voor vermaak
liefst zonder de bittere nasmaak van moraal
heeeeeerrrrriijk hé
zzzzzzzzzaaaaalig
ik snap het ik snap het
het is niet erg
ga lekker zitten
er was een tijd dat u de pijn van houten billen op harde bankjes
als voorwaarde zag om de genade te ontvangen
nu zijn de stoelen zacht
(maar waar is de genade?)
nu twijfelt u te gaan zitten misschien?
maar u bent te gast
daar mag u zich best naar gedragen
het is tijd om te gaan zitten alstublieft
dus welkom echt welkom
fijn dat u zich weer eens in een kerk vertoont
al zal dat voor de meeste van u per ongeluk zijn
welkom in dit huis

1. CAPPUCINO

*(Terwijl het publiek gaat zitten, zien we op de vloer de Dood zitten met de tuba.
Nel fiets door de kerk. Per toeval klinken er enkele noten uit de tuba en enkele slagen op de
snare drum. Wanneer iedereen zit start het intro)*

Tutti

*cappuccino
twee espresso
zeven lungo
een gewone
met suiker en melk*

*zeven fluitjes
een wit wijntje
drie gin-tonic
kleintje whisky
en een nu-hul punt nul*

*mag ik daar ook een borrelplankje bij
met nootjes
en chipjes
en een bitter-
bal met mosterd*

*mag ik daar ook een borrelplankje bij
met nootjes
en chipjes
en een bitter-
bal met mosterd*

*we nemen er nog een
barman kom*

*schenk ons glas nog eens vol
en proost met ons
en proost met ons
we proosten op ons leven ons leven
tot de dood*

ons leven ons leven laat ons proosten laat ons proosten

2. ZINKENDE EILAND

(Iedereen neuriet zacht enkele tonen die een akkoord vormen dit blijft tot het einde van deze tekst)

Dood

*Ik bracht een eiland tot zinken,
bouwde een huis op een blauw
veld vol grazende schapenwolken,
duwde een eik terug de eikel in,
blies adem in de koude veren
van een uit de lucht gevallen vogel*

*ik zette bombardementen om in
regenbuien, maakte inslagkraters
tot oasen, bracht met bliksems
de verlichting in donker Afrika en
delen van het Midden-Oosten,
ik troostte en verlostte van het Boze*

*ik smeedde het lood in mijn laarzen
om tot kogels, snoerde mijn keel open,
bond me de oogkleppen voor, trok
de borgpen uit mijn hart en dwong
de liefde terug de man in, ik kon
zelfs dat, de dag dat ik almachtig was*

3. ZEG ME WAAR DE BLOEMEN ZIJN

Cat

*zeg me waar de bakker is
waar is die gebleven
zeg me waar de slager is
waar is die heen
zeg me is de kruidenier
nog ergens te vinden hier
of zijn de straten leeg
wat zijn de straten leeg*

*zeg me waar de jongens zijn
waar zijn ze gebleven
zeg me waar de meisjes zijn
waar zijn die heen
dansen ze nog met elkaar
sjansen ze nog met elkaar
of is de liefde klaar
is hier de liefde klaar*

du du du du

*zeg me waar de woorden zijn
waar zijn die gebleven
zeg me of de postbode
nog brieven brengt
zeg me of er mensen zijn
die hier zijn gebleven
de tijd tikt nooit meer terug
de tijd tikt nooit meer terug*

INSTART TAFELTJE!

(We horen Wilma de bingo munten op het tafeltje gooien)

4. IK BEN TERUG KIND

Nel

Ik heb elke stap die ik ooit heb gezet
terug gestapt naar nul
en ben hier uitgekomen
einde is begin
ik ben elke man die ik ooit heb bemind
vergeten
ben de kussen kwijt
die zij op mijn lijf achterlieten
vergat de vlammen
vergat het blussen
ik draaide de gedachten terug
naar de stilte
en vond rust
niet omdat ik de antwoorden wist
maar in het niet langer willen weten
lang had ik angst voor het vergeten
dacht ik dat ik mezelf kwijt zou raken
wanneer mijn herinneringen ervaringen inzichten verpoederden
maar, nu zie ik de kracht van het verdwijnen
want wat vergaat, dat ben ik niet: dat is de pijn
en wat overblijft
is een kind
die naar de toekomst kijkt
niet langer behangen met schade en schande
maar vol dromen
hoop
ik ben terug kind dat durft te verlangen

5. HET PASSEREN VAN DE MENSHEID

Barman

Het leven valt uit elkaar.
en ik, bij de grens,
moet de brokstukken tegenhouden.
Maar heeft het zin?

Donneke

Weinig, vrees ik.

Barman

Ieder levend mens is een gevaar
voor het voortbestaan van het hiernamaals.
We zouden het leven zelf
in quarantaine moeten plaatsen.
Ja, zeker in de kleine uurtjes
leidt mijn werk tot reflecties
op de natuur der dingen
en het passeren van de mensheid.
Is het eind van de evolutie al in zicht?

Donneke

Wie weet... wie weet... weet ik niet

Barman

Ondertussen ploeteren wij door,
tot de zwaartekracht ons het graf in trekt
we zijn al zo ver doorgelopen
dat onze nagels voren in de aarde trekken
en wij de dodenakker vast omploegen
ter voorbereiding op onze komst.

6. DROOM

Jetty

Ik droom over een wereld
waarin je niet meer hoeft te dromen
omdat de werkelijkheid zo mooi is
dat die wel gedroomd lijkt

ik droom dat niemand er met mijn droom vandoor gaat
geen politici met een scheef oog naar de peilingen
geen verkopers met een scheef oog naar mijn beurs

ik droom dromen die niet met de jaren kreuken gaan
die niet oprullen aan de randen
waar de gaten in slaan

dromen als de warme witte lakens aan de lijn
zoals mijn moeder die vroeger in de tuin hing
vroeger in de dagen zonder wolkjes aan de lucht

ik droom omdat ik liefst niet
wakker worden wil
dus geef me, dromen,
nog één droom meer tijd

ik wil niet wakker worden
in de vergetelheid

INSTART PLAAT YVES MONTAND !

(De plaat van Yves Montand wordt opgezet door Yvonne, deze klinkt onder de droom)

Yvonne

Die stem...die zachte, fluisterstem...van wensen en verlangens. Vol vonken, vol geluk, vol
zoete zuchten

Nel

die stem, die zachte, fluisterstem/van wensen en verlangens
Vol vonken, vol geluk, vol zoete zuchten.

Julia

vol zoete zuchten

7. ENTREE FREMDER

(Fremder komt het café binnen)

Fremder

Goedenavond.

Cat

Dat is uw referentiekader.

Fremder

Pardon?

Cat

U houdt geen rekening met mijn tijdzone, dat is alles.

Fremder

En eh, welke tijdzone geldt hier dan?

Cat

Goede vraag. Ik wou dat ik een antwoord voor u had.

Maar ik vrees dat u hier geen antwoorden zal vinden. Reist u alleen?

Fremder

Ik ben alleen gekomen, ja.

Cat

Ik zie het.

Fremder

Is dat niet hoe het doorgaans gaat?

Het leven is een drukte van jewelste, maar sterven doet men alleen, toch?

Cat

Ik kijk nergens meer van op.

Heeft u zelf uw bagage ingepakt?

Fremder

Mocht ik bagage meenemen dan?

Cat

Zeker, zolang u betaalt is alles mogelijk. Vroeger stonden ze hier met hutkoffers vol!

Broches, halskettingen, glazen kralen, sommige heerschappen kwamen met een hele boot vol bedienden, er is er zelfs een geweest die een heel terracotta leger bij zich had.

Nutteloos, natuurlijk, maar ik hou het voor me hoor.

Fremder

Ik heb geen bagage bij me.

Julia

Alleen de kleren die u draagt ja.

Fremder

Geestelijke bagage, dat wel.

Cat

Daar hoeft u gelukkig geen invoerrechten over te betalen.

Fremder

Ik had het me hier nogal anders voorgesteld.

Cat

Ja, dat horen we vaker.

Goed, eh... Bent u gelieerd aan een geregistreerde terroristische organisatie?

Fremder

Ik denk het niet. Ik bedoel: wie laat zijn terroristische organisatie nou registreren?

Ingrid

Ik wil u erop wijzen dat dit niet de plaats is voor humor.

Fremder

De hemel niet.

Cat

Wie zegt dat u in de hemel bent?

Fremder

Mijn god, is dit de hel?

Cat

Voor iemand die uit 2024 komt, houdt u nogal vast aan binaire concepten.

Fremder

Waar ben ik dan?

Cat

Vooralsnog bent u in transitie. Eens kijken, volgende vraag.
Komt u hier voor uw werk of voor uw plezier?

Fremder

Waarom zou ik voor mijn plezier doodgaan?

Cat

Waarom doodgaan als het met tegenzin is?

Fremder

Daar - ik - ik kan daar toch niets aan doen?

Cat

Nee?

Fremder

Iedereen gaat uiteindelijk dood!

Ingrid

En omdat iedereen het doet, doet u het maar ook?

Fremder

Ik kan mij daar toch niet tegen verzetten?

Cat

En ondertussen stroomt het hier vol, omdat iedereen maar onnadenkend volgt, schaap na schaap die de klif af springt.

Cat

Hoe voelt u zich?

Fremder

Eh, naar omstandigheden goed?

Cat

Geen klachten? Benauwd?

Fremder

Nergens last van.

Cat

Blijft u even stil staan dan meet ik uw temperatuur. (*Meet temperatuur*)

Cat

Geen koorts, maar wel een lichte verhoging. Heeft u hier een reden voor?

Fremder

Een reden voor een lichte verhoging? Nou, ik denk... ik ben gecremeerd, zou dat het kunnen zijn?

Cat

Misschien.

Fremder

Wat anders?

Cat

Het zou kunnen wijzen op afwijkend gedrag. Bij afwijkend gedrag zijn wij extra waakzaam. Vooral bij bezoekers uit risicolanden, zoals Frankrijk, de VS, China.
(*De groep roept mee!*)

Fremder

Dat klinkt als etnisch profileren.

Cat

Bent u etnisch?

Fremder

Dat ligt aan het perspectief.

Cat

Vanuit mijn perspectief.

Fremder

Ik wil geen aanname doen betreffende uw afkomst.

Cat

Ik ben gewoon van hier.

Fremder

Maar waar is hier?

Cat

Ja. Goede vraag. Ik wou dat ik een antwoord voor u had.
Maar ik vrees dat u hier geen antwoorden zal vinden.

Fremder

Het zal stress zijn. De lichte verhoging.

Cat

Stress is geen goede indicator.

Fremder

Ik ben op weg naar mijn ouders.

Cat

Uw ouders bezorgen u stress?

Fremder

De uwe niet?

Cat

U geeft ontwijkende antwoorden, ik moet u erop wijzen dat u reden tot zorgen begint te baren.
Ik wil uw reisdocumenten zien.

Fremder

Die heb ik niet bij me?

Cat

Die heeft u niet bij zich?

Fremder

Ik wist niet dat die nodig waren!

Cat

U vertrekt op uw laatste reis, de grootste reis van uw leven,
met een u onbekende bestemming en u denkt dat u geen reisdocumenten nodig hebt?

Fremder

Het spijt me.

Cat

Spijt. Als iedereen die hier langs kwam mij met spijt kon betalen dan zou ik nu steenrijk zijn.
Niet dat ik wat aan geld zou hebben hier. Goed.
Neemt u in afwachting van de procedure hier plaats.

Fremder

Ik moet wachten?

Cat

Binnen ampele tijdspannes zal bepaald worden of u door mag, of dat we u terugsturen.

Fremder

En eh hoe lang gaat dat duren?

Cat

Geloof u mij maar als we aan één ding geen gebrek hebben hier dan is het aan tijd.

8. RAMSTEIN

Barman

Hey stelletje ouwe kouwe lijken! Breng eens wat wrijving in die gewrichten voor jullie in een stelletje zombies veranderen!

LATER

LUI

LANGZAAM

LOOM

TRAAG

TREKKEND

TERGEND

TRiest

Wanneer je bloed trager stroomt dan stroop

vervliegt de hoop

VERVLIEGT DE HOOP

SOMS

TELKENS

ZELDEN

OOIT

LATER

VROEG

NU OF

NOOIT

de verveling is een valse dood

die geen verlossing biedt alleen verdooft

alleen verdooft

alleen verdooft

9. JA DAAR GA JE DAN

(Baue balanceert op de container, dit gaat over in het pompen wat de intro is van het lied)

Cat

*je kan met iemand samen zijn
en toch nog zo alleen
je zou gelukkig willen zijn
terwijl je beter weet
hij kent je niet
en kent je toch precies
maar je verdriet
nee daarvan weet hij niets
je snapt het zelf niet eens
dus blijf je waar je bent
totdat je langzaam
in jezelf verdwijnt*

*ja daar ga je dan al je woorden kwijt
al je liedjes stokken in je keel maar je danste
vroeger alle nachten stuk
en nu zeg je niks en sta je stil*

*alles wat je aan jezelf ooit had beloofd,
eerlijk blijven, nooit je tong eraf te bijten
zonder spijt te zijn
da's allang voorbij
die beloftes sleten met de tijd
je liegt vooral tegen jezelf
dat je gelukkig bent*

*je hebt nu alles wat je wil
en zwijgt de twijfels stil
denk maar aan niets
dit is een mooie tijd
en je verlies
daarvan weet niemand iets
zolang je op je tong bijt
en zolang je blijft
totdat je langzaam
in jezelf verdwijnt*

*ja daar ga je dan al je woorden kwijt
al je liedjes stokken in je keel maar je danste
vroeger alle nachten stuk en nu zeg je niks en sta je stil
en je zwijgt je bijt je tong tot aan het eind
of wordt het tijd de woorden uit je mond te halen
is er nog een kans op een lied, een dans
kunnen wij misschien ooit wel samen zijn*

10. BANG

Ingrid

Vind je me oud?

Nel

Ik vind je bang.

Ingrid

Toen ik nog dromen had, ja,
durf ik best toe te geven, die had ik,
ik zat tjokvol dromen, kop met haar, buik vol spieren, borst vooruit, hoofd in de wolken
ik wilde de wereld ook veranderen, vroeger
toen zat de wereld daar nog op te wachten,
dacht ik, maar, ik had al snel door dat je in idealen niet kunt wonen
is dat toen ik de dromen opgaf voor de huur
is dat de dag dat ik oud werd? Ik b en ook bang.

Nel

Ik ook.

Ingrid

Ik heb me mijn hele leven lang proberen te verstoppen door mijn ogen dicht te doen.

Nel

En waar heeft dat je gebracht?

Ingrid

Nergens. Maar dat was ook de bedoeling! Ik ben geen moedig mens,
ik heb mij verschanst, voor de toekomst, de wereld, het leven.

Nel

Wil je met me vrijen?

Ingrid

Ik ben te oud om opnieuw te beginnen.

Nel

Ik heb het niet over opnieuw. Ik heb het over troost.

Ingrid

Ik ben nog steeds bang.

Nel

Dat is goed. Ik zal voorzichtig met je zijn.

(Nel en Ingrid gaan af. Instart muziek)

11. DE LEUGEN

Barman

Op de eeuwige vrijdagavond
bedrinken wij ons aan goede wijn,
deugd en poëzie – wij kennen onze klassiekers.
Wanhopig op zoek naar schoonheid.
Is de mensheid, want, wat anders?
Wat anders?
Dansen. Ja!

Julia

Zie jij nog schoonheid in mij?

Barman

Wanneer schoonheid een mens verlaten heeft
is het moeilijk deze terug te vinden.

Julia

Misschien heb je oude ogen nodig om het te zien.

Barman

Ik geef niks om schoonheid die niet verder gaat dan bindweefsel.

Julia

Dat is een originele manier om een cliché te verkopen.

Barman

Ieder compliment is een cliché.

Julia

Ik wil alleen maar weten of je me mooi vindt, het hoeft niet waar te zijn.

Barman

Voor de leugen moet je bij de kunst zijn.

Julia

Maar vind je me nou mooi of niet.

Barman

Wil je dat ik tegen je lieg?

Julia

Natuurlijk. Dat is toch waar iedereen naar verlangt?
De leugen? Dus. Vind je me mooi?

Barman

Ja. Ik vind je prachtig.

Julia

Dank je. Ik jou ook. Ik jou ook.

12. VROEDE

Emmy

wee wee!!!!

Barman

pijn

Emmy

wee voor bee

Barman

bee

Emmy

bee bee

Barman

bee bee

baby

Emmy

bee bee ja baby ik was verlosser

Barman

je was de verlosser

Emmy

ik was de verlosser van vrouwen van baby's

Barman

je was verloskundige

Emmy

vroedvrouw ik vroedde vijfduizend keer een leven naar het licht gebracht
ik vroedde en bevroedde en vermoedde
ik heb wel eens gedacht dat sterven iets als geboren worden was als slaap
maar anders niet geboren worden in een nieuwe dag maar in een baby

Barman

we willen allemaal naar het licht.

Julia

Ja, naar het licht...

Emmy

ik vroedde en ik vroedde maar werd zelf nooit moeder is dat niet vreemd?

Akim

ach

Emmy

Zelf bleef ik leeg.

13. OPSLAG + AANKONDIGING DOOD

Barman

Ja.... jullie willen allemaal naar het licht.

Ik heb een deeltje met die lui daarboven gesloten want het probleem is:

het is daar vol er is millennia lang gestorven eeuw op eeuw zijn er zielen heen gegaan en in hun oneindige goedheid neemt god ieder mens die tot liefde in staat was op in de hemelen

dat is lief van hen maar niet erg praktisch maar goed als god praktisch was geweest dan

had hun de mens al nooit geschapen

geschept uit een handje vol modder

je kan god veel verwijten

maar geen efficiency

wat maar weer blijkt

want zo sinds de vroege jaren negentig

is die opvanglocatie daarboven volledig dichtgeslibd

en zonder opnamecapaciteit wordt de wachtlijst alleen maar langer en langer en langer dus,

wat dacht god

opvang in de regio!

en met al die kerken die de laatste decennia vrijkomen nou ja

ik verhuur leegstaande kerken als zielen opslag soort vluchtelingendeal met god

die hoeft verder niet te weten hoe het er hier aan toe gaat zolang ik de wekelijkse rapporten

maar doorstuur ik heb is een beetje een permanente noodoplossing geworden

anyway wie klachten over de gang van zaken heeft

kan een klachtenformulier invullen in drievoud

ik zorg wel dat ze door de juiste kanalen gaan

Cat

Zeg, dat lijntje van jou,

staat dat nog open?

Barman

Open, dicht, wat ik maar wil, ik ben nogal een big deal.

Ik b n het lijntje, zeg maar, tussen boven en beneden.

Cat

Dus jij kan dingen geregeld krijgen?

Barman

Zeker. Ben je nu onder de indruk?

Cat

Enorm.

Ik heb altijd al tegen je opgekeken.

Barman

Ja?

Ik bedoel,

jaha

snap ik.

Cat

Maar jij kan het zeker niet geregeld krijgen dat er nog eentje opschuift naar boven?

Barman

Wat? Tuurlijk wel. Wie had je in gedachten.

Cat

We hebben de laatste tijd een nutteloze dood rondlopen.

Barman

Ken ik die?

Cat

Je hebt zijn zeis.

Barman

Zeis?

Ah, de soeplepel, ja, die is zeker nutteloos.

Cat

We kunnen hier geen nutteloze dood hebben rondlopen, slecht voor het moraal.

Barman

Oké, goed, ik stuur wel een mailtje.

Cat

Misschien moet je even bellen,

maak je het persoonlijk.

Of durf je dat niet.

Barman

Ha! Zo terug, even een belletje plegen.

Cat

Zolang er geen ruimte is,

is het onbekende ook niet welkom,

waar als de dood een plekje vrij maakt

kunnen wij de fremder welkom heten.

Barman

Hm?

Cat

Niks, bel maar.

(Barman neemt de telefoon uit de container.)

Barman

Hey, met mij, zeg –

wat? Nee hoor, hier loopt alles op rolletjes.

Met mij? Goed hoor.

Ik ben de laatste tijd veel minder boos,
meer mee met de flow, weet je,
komt toch met de jaren, die mildheid,
maar ik bel niet voor een functioneringsgesprek,
ik had eigenlijk meer een soort
administratief dingetje;

De dood loopt hier nog rond.

De dood. Ja, met die gekke rooie zeis,
of nou ja daar doet 'ie niks meer mee,
we hebben niets maar aan hem en
hij zoekt eigenlijk een plekje om tot rust te komen,
bedankje voor bewezen diensten,
hij heeft lang voor u gewerkt en
tussen ons gezegd en gezwegen;
hij hoort boven, hij is er geen van ons,
hij veroorzaakt onrust hier, dus
misschien een functie elders?

Ja weet ik niet. Horeca?

Vogelverschrikker?

Hij schijnt goed te zijn in human resources,
overleg het anders even.

Ah, hij is al onderweg, hoor ik,
super, echt heel tof, bedankt hè!

(legt de hoorn neer.)

Zie je, eitje.

14. DE DOOD

Dood

*In de tuin zag ik de bloe-oe-men
die naar de bloei ver-la-a-ngen
met ve-e-ette meeldraden
die reiken naar de bij-ij-en
dik en plak-ke-rig van stui-uif-meel
van po-oh-len van po-oh-len-oh-oh*

*In de tuin zag ik de bloe-oe-men
die naar de bloei ver-la-a-ngen
met ve-e-ette meeldraden
die reiken naar de bij-ij-en
dik en plak-ke-rig van stui-uif-meel
van po-oh-oh-oh-oh-oh-oh-oh-len ohoh*

*stampers smachten vo-hoch-tig
met stempels nat
met stempels nat
terwijl hun vruchtbeginsel op
bevruchting wacht
bevruchting wacht
het leven dat
vol levenskracht op
barsten sta-aat*

*in de tuin zag ik de bloe-oe-men
die vru-hu-huchten wer-her-den
die dik en sappig beurs werden
die rot werden die rot rot rot rot
laat me laat me laat me
voor het laatst
de tuin inga-aan
laat me laat me
voor de laatste keer
vergaan
laat me laat me laat me
voor het laatst
vergaan
gaan*

15. KOM TOCH MET ME MEE (PAOLO CONTE)

Ron

*Kom kom, kom toch met me mee,
niets houdt je meer tegen in dit leven,
nee ook de hemelsblauwe bloemen niet
weg weg, wat maakt het slechte weer nog uit,
alles is vol muziek,
vol met mensen die je lief gehad hebben*

Tutti

*'t-is vreugdevol, 't-is vredevol, 't-is liefde-vol-geluk-mijn liefste,
wondervol-verwachtingsvol
't-is barstensvol ik wacht op jou
RIP RIP
tu tu rust in vre- / -de boem tjie boem boem
tu tu rust in vre- / -de boem tjie boem boem
tu tu rust in vree*

Ron

*Kom kom, kom nu toch met me mee,
doe je ogen nou maar dicht mijn lieve
wie niets heeft die heeft niets te verliezen
kom mee, wie niets heeft die heeft niets te verliezen,
het leven was een groot feest
je hebt lief gehad je hebt geleefd*

Tutti

*'t-was vreugdevol, 't-was vredevol, 't-was liefde-vol-geluk-mijn liefste,
wondervol-verwachtingsvol
't-was barstensvol ik wacht op jou
RIP RIP
tu tu rust in vre- / -de boem tjie boem boem
tu tu rust in vre- / -de boem tjie boem boem
tu tu rust in vree*

Ron

*Kom kom, kom nu met me mee,
doe je ogen nou maar dicht mijn lieve
zie je al licht misschien
kom, laat je maar omarmen door de warmte,
draag je hemelblauwe badjas,
vergeet de koude wereld buiten*

Tutti

*'t-was vreugdevol, 't-was vredevol, 't-was liefde-vol-geluk-mijn liefste,
wondervol-verwachtingsvol*

't-was barstensvol ik wacht op jou

RIP RIP RIP

tu tu rust in vre- / -de boem tje boem boem

tu tu rust in vre- / -de boem tje boem boem

tu tu rust in vree

Wilma

Ik snap de metafoor!

Neem me mee naar die tuin!

Ik heb nog cadeaubonnen van de intratuin! Groene vingers, heb ik ook!

Tijd om het dode hout weg te snoeien!

(de boot met de Dood rijdt weer weg. Iedereen wuift.)

13. GEBED CAT + AVE MARIA

Cat

*Ahm Ohm Holi Holi
wij reiken uit naar u
onsterfelijke wezens
om wat van ons ziel is
te schutten te hoeden
te leiden naar het licht
hoor ons hoor ons*

*Abzu Aditi Adonai Aegir
Charon Chronos Manánnan Mac Lir
Odin Ogma Dhatarattha Nyx
Hades Hanuman Praxidike Styx*

*Ishtar Tlaloc Lakshmi Ra
Maät Mesechenet Maitreya
Phaedra Belenos Maia Noet
Akasa-garbha Bel Akhlut*

*al u goden van de tijden
al u goden van het al
al u benoemden en ongenoemden
al u onnoembaren en ongekenden
schut ons hoed ons
leid ons naar het licht
hoor ons hoor ons*

*Loki Morpheus Venus Varuna
Wodan Wadjet Utu Rofessa
Phoebe Pluto Mithras Pomona
Naga Nefertem Garoeda Ganesha
maria*

Engel + koor

Ave Maria

...

...

...

16. BIDDEN

(Ademkoor)

Ron

Bid jij wel eens?

Annie

Ik doe pogingen.

Ron

Wat kan een mens nog doen dan pogingen.

Annie

Ik sla het knielen over.

Ron

Je slaat het knielen over?

Snap ik. Dan moet je bidden om nog overeind te komen.

Annie

Vaak vergeet ik hoe het moest,
hoe ik mijn handen moest vouwen, bijvoorbeeld,
horen de vingers in elkaar of tegen elkaar,
of pak je alleen je eigen hand vast
alsof je jezelf ten afscheid dag wenst.

Ron

Wanneer men bidt is het altijd best
zelf ook aanwezig te zijn,
maar verder zijn er geen regels denk ik,
voor het bidden.

Annie

Fijn. Van alles dat ik ben vergeten
waren de regels het eerste.
Tot wie, bijvoorbeeld, moet men bidden.
Geen idee. Ik doe maar wat.

Ron

Je bidt niet tot God?

Annie

Dat ligt eraan waar God zich in verschuilt.
Ik bid tot perenbloesem in het voorjaar,
dons van roodborstkuikens, maar ook
het uitgebloeide vingerhoedskruid,
de laatste korenbloem, de pruimen
en de wespen die van pruimen houden.
ik bid ook tot de verteerde zaaddoosjes
van de lampionplant, tot de sneeuw
die uit de leilucht weigert vallen,

en ik bid tot de vorst die over de boerenkolen gaat,
de breuklijn in het ijs, de eerste krokuskus.
Als god wil dat ik tot god bid,
dient god zich te verbergen in die dingen,
of in het zingen dat ik doe wanneer ik bid.

Ron

Het zingen? Zing jij als je bidt?

Annie

Maar lieverd, snap dat dan: zingen *is* bidden.

Barman

AAAH!

(Barman breekt het koor af. Stilte.)

Barman

Hou eens op met dat geneuzel! Ronnie
Bidden is voor verwende kinderen
die verwachten dat hoop komt van verzonnen goden,
voor de hopelozen die zichzelf niet kunnen redden
voor de hulpelozen die voor hoop naar boven wijzen
voor de wanhopigen – die niemand graag ziet

bid niet!
ze willen je boven niet hebben
de dood komt je niet halen
de goden zijn onverschillig
en de leegte in je ziel
vul je niet met loze woorden

(Inzet muziek keytar)

ik ben hier ik!
wend je tot mij!
ik kan je niet redden
niet troosten
niet helpen
maar wel een beetje vullen
met een glas!

17. ONDERGANG

Tanja

Hoe oud ben jij?

Julia

Ik ben gestopt met tellen.

Tanja

Het tellen kan geen kwaad,
Het is de zwaartekracht die je tegen moet houden.

Julia

Dat is me niet gelukt.

Tanja

Dat zie ik. Dat geeft niet.
Hoe meer een mens naar de grond getrokken wordt
hoe eerlijker hij wordt.

Julia

Denk je dat ik eerlijk ben?

Tanja

Ik wil denken dat er in de onafwendbare afdaling
van ons vlees naar de aarde, dat daar iets poëtisch in zit,
dat daar iets waarachtigs in zit.

Julia

Dat lijken me tegenstrijdige grootheden: poëtisch - waarachtig.

Tania

Ja... Nee Wij passen niet bij elkaar.

Julia

Zal ik gaan?

Tania

Waarheen? Nee.Nee, blij.
Laten we de ondergang omarmen.

18. HOE LANG NOG ANNIE

Annie

Wat denk jij? Hoe lang nog?
Ik heb nog elke dag nieuwe gedachtes
en ja die komen soms wat trager dan vroeger
maar als ik mezelf bekijk zie ik nog steeds...

als ik mezelf bekijk herken ik mezelf niet eens.
Wie is dat oudje dat naar me terug staart in dat raam?
Is het nog wel een mens,
of is het boom geworden?

Met die barsten in de bast,
een houten huid van plooiend schors,
korsten en kloven die traag langs elkaar bewegen, ik...

Wat zie jij als jij mij ziet?
Een lelijk oud mensje? Of een mooie sterke boom?
Zal ik mijn takken naar de hemel strekken

Barman

en wachten tot de bliksem je weet te vinden?

(Inzet gitaar Yvonne en barman)

19. GEDULD

Barman

He! Fremder! Kom erbij! Alles komt goed! Het geluk wacht op wie kan wachten

Fremder

*Ik heb verdragen zoveel nachten gewacht
en gedacht dat de ochtend het licht bracht
maar altijd bleef het donker
nooit brak de dag dus ik wacht
en verdraag
en de angst die mijn leven op heeft gegeten
is het enige overgebleven
ik hoopte dat de dood mij rust bracht
maar nog altijd is het nacht
Dus ik wacht en ik wacht en ik wacht
....*

Tutti

En ik wacht!

Fremder

JA IK WAAAACHT!

(polonaise!)

Fremder

*ik heb gedragen
mijn lijf en mijn leden
tot het leed in mijn leven de geest gaf
want achter alle wolken
scheen plots de zon
die dus toch – echt bestond
en de vreugde heeft mijn vrezes verdreven omdat ik niet als vreemde ben overgebleven
ik dacht dat de dood het zwart bracht
maar het licht kwam in mijn hart
en dus ik lach
en ik lach en ik lach en ik lach
...*

Tutti

En ik lach

Fremder

JA IK LAAAAACH!

20. SPIJT

(muziek van de polonaise loopt door de volgende scène)

Wilma

Ik kan niet geloven in wat onzichtbaar is.

Jetty

Geloof je dan niet in Hoop? God? Liefde?

Wilma

Ik geloof in spijt. Spijt voel ik. Dat kan ik aanraken. Spijt is zowat tastbaar. Maar die andere dingen...

Jetty

Liefde kan je aanraken.

Wilma

Een lijf kan je aanraken.

Jetty

Hoop kan je in je lichaam voelen,
het gloeit op je huid, vlindert in je maag, klopt in je borst.

Wilma

Net als koorts, voedselvergiftiging, een hartinfarct.
Hoop tintelt in je linkerarm en eindigt met een elektrische schok of met de dood.

Jetty

En god is aanwezig.

Wilma

Waar dan is die tastbare god van jou?

Jetty

Ken je het verhaal van die twee vissen die elkaar in de oceaan tegenkomen?

'Goedemorgen', zegt de ene vis.

'Goedemorgen', zegt de andere,

'lekker water vandaag hè.'

Het blijft even stil

en dan vraagt de ene vis aan de andere:

'Water? Wat is in vredesnaam water?'

Wilma

Ik vraag je om god en jij komt met sprookjes.

Jetty

Laten we ophouden met praten en verder zwemmen.

Wilma

Zwemmen? Je bedoelt praten?

Jetty

Praten. Goed. Als jij dat liever wil.

(Verandering muziek. De polonaise valt uit elkaar. Cat en Fremder richting orgeltjes)

21. HOE LANG NOG DONNEKE

Donneke

Ik dacht dat ik onoverwinnelijk was.
Het eeuwig leven.
Of misschien dacht ik gewoon niet na over het einde.
Er was altijd wel genoeg te doen.
Nu denk ik steeds vaker:
Hoe lang nog
Hoe lang nog voor ik mag gaan
Hoe lang nog voor ik mag gaan

Vreemde vraag misschien?
Ik ben niet minder geworden.
Meer juist.
Als mens, als levend wezen, als... ziel?

Barman

Het schijnt dat een ziel geen gewicht heeft

Donneke

Toch is de mijne almaar zwaarder geworden.
Ik ben de optelsom van alles dat ik ooit was.
Als ik mezelf bekijk zie ik...
In mijn ogen, langs het gordijn van verstreken jaren,
zie ik alle vrouwen die ik ben geweest.
Nee, alle vrouwen die ik nog steeds ben.
Ik zie mij stralen.

Akim

met nesthaar en diepblauwe ogen.

Donneke

Ik zie mij

Barman

met dat moeilijke puisten vel.
Ik zie mij stralen van leven in mij.
Ik zie mij rimpelen en kraaien.
Ik zie de barsten in mijn bast.
Ik zie mijn huid als boomschors, aardkorsten, kloven.
Ik zie generaties in mijzelf.

Akim

Tot stof, zo gaat het toch, tot stof zult gij, vergaan

Donneke

Ik voel mijn gezicht al brokkelen,

Met elke ademhaling verpoeder ik,
het is goed geweest, genoeg geweest,
hoe lang nog voor ik mag gaan
Vergaan?? Vergaan? Voor ik mag vergaan?? Nou dacht het niet dat ik mag gaan vergaan.

22. SYSTEEMPLAFOND

Barman

Waarom jullie zo'n haast hebben passage te maken weet ik niet
hebben jullie wel eens nagedacht
goed nagedacht over daarboven?
welke geboden daar in acht worden genomen? welke verboden?
hebben jullie de heilige boeken al wel eens goed gelezen?
saaie boel daarboven
echt
ik ben er wel eens geweest
stel je een kantoor voor
uit de jaren tachtig
systeemplafond
tikkende verwarmingsbuizen
en een zonnescherm systeem dat altijd stuk is dus de hele dag ben je verstoken van
daglicht en schettert er tl in je ogen
zoiets
je hebt er geen pijn
dat is waar
pijn lijden ellende verdriet rauw trauma
al die dingen zijn uitgebannen
maar wat er aan de andere kant daarvan ligt
de pieken die over de dalen uitkijken
de uitzinnige vreugde
de roes
het orgasme
nou ja je moet het zelf willen
ik probeer jullie verlangen niet te dempen
maar heb je je weleens een eeuwigheid voorgesteld zonder hoogtepunten?

(Barman naar achter. Stilte)

23. VIER MET ONS HET LEVEN

Barman

*Vier met ons het leven,
laat ons lachen om de dood,
zolang er lucht is, is er adem,
zolang er drank is, is er hoop!*

*En leid ons juist in de bekoring
verleid ons met of zonder god
vier bot die allerlaagste lusten
word met ons zat, word met ons zot!*

*Laat onze voeten wervelen
tot we dansen op de lucht
op pirouetten draaien we
tot de maan en terug!
dus*

Tutti

*Vier met ons het leven,
laat ons lachen om de dood,
zolang er lucht is, is er adem,
zolang er drank is, is er hoop!*

*En we zingen onze stemmen
schor in onze strot
ja en we knallen de champagne
open met een schot!*

*Laat ons stromen als het water,
laat ons waaien als de wind,
laat ons laaien als de vlammen,
laat ons kraaien als het kind!
oh*

*Vier met ons het leven,
laat ons lachen om de dood,
zolang er lucht is, is er adem,
zolang er drank is, is er hoop!*

*Scheur je los uit al je kleren
laat al je ledematen vrij
en reik met ons naar de hemel
breng de sterren dichterbij!*

*Word met ons een ander, nieuw,
zoek ons gloeiend lichaam op*

*laat de grond onder ons golven
laat ons bårsten van genot!
oh*

*Vier met ons het leven,
laat ons lachen om de dood,
zolang er lucht is, is er adem,
zolang er drank is, is er hoop!*

*Laat ons drinken tot de ochtend
haar bleke stralen op ons schijnt
en drink dan door tot ook die dag
in een nieuwe nacht verdwijnt!
oh*

*Vier met ons het leven,
laat ons lachen om de dood,
zolang er lucht is, is er adem,
zolang er drank is, is er hoop!*

(In het laatste akkoord klinkt de pomp. Iedereen beweegt zich richting de orgelpijpen)

24. DE LAATSTE HAVEN

Taeke

Het schijnt dat ik vroeger vreemde dromen had.

Engel

io stuurde je dromen in somno per te waarin je conquisto de wereld.

Taeke

Een blond joch met spuuglok in matrozenpak was ik.
Ik hield van roodborstjes en klassieke talen.

Engel

la vita het leven gaf je tre dochters zij kregen negen filiae zelf

Taeke

Zevenentwintig achterkleindochters laat ik na.

Engel

in hen vivere jouw DNA maar met hen es perdu verloren je naam

Taeke

Geeft niks, een naam is overschat, liever hoop ik dat zij nu en dan nog eens aan mij denken.

Engel

ze memento de mori gedenken de doden

Taeke

Bij het afscheid vroeg ik mijn matrozenpak, zo zag ik er in de kist uit.

Engel

sic tu als jongen piu felice was

TAEKE

Zo voer ik naar de laatste haven, tot ik strandde in een zeemanskroeg

Engel

e finita fini tempus por de laatste ronde

Taeke

Barman, mag ik de rekening? Het is nu wel genoeg.

(Barman print een extreem lange bon uit)

25. IK ZIE MET OGEN DICHT

Barman

De laatste ronde! Kom, zet de laatste ronde op!

Fremder

*naar het schijnt is de aarde rond
en ze draait elk jaar om de zon
ze komt steeds uit waar ze begon
en ze vraagt zich nooit af waarom*

Cat

*elke vlam begint met een vonk
elke sneeuwstorm met een vlok
elke roes met een eerste glas
elke dans start met één pas*

Cat en Fremder

*we zoeken samen naar het licht
en we zien het
en we zien het
en we zien met ogen dicht*

Fremder

*al het bier was ooit wuivend graan
en de wijn is uit druif ontstaan
elke slok doet me schever staan
leun maar tegen me aan*

Cat

*deze nacht kent een nieuwe maan
en je lacht als ze ondergaat
pak mijn hand voor een nieuw bestaan
durf je met mij mee te gaan*

Cat en Fremder

*we zoeken samen naar het licht
en we zien het
en we zien het
en we zien met ogen dicht*

EINDE